

เป็นไทย : ว่าด้วยรวมเรื่องสั้นภาษาอังกฤษของศุภาศิริ สุพรรณเภสัช" เป็นตัวอย่างที่สมบูรณ์แบบของการประสานความรู้ ความคิด และอารมณ์ อย่างสมดุล ทั้งยังเสนอแนะเชิงทฤษฎีที่กระตุ้นให้คิดต่อ ในประเด็นสำคัญว่าด้วยการแสวงหาและสร้าง "ทฤษฎีจากแผ่นดินแม่"

จากจุดนี้ จะเห็นความเชื่อมโยงจากการกระตุ้นความคิดของผู้เขียนบทวิจารณ์ ไปสู่การกระตุ้นความคิดของผู้อ่านบทวิจารณ์ ในอีกลักษณะหนึ่งที่ต่างไปจากการกระตุ้นความคิดในแง่ของการถกเถียงทางวิชาการ ในแง่ประเด็นทางทฤษฎี และในแง่ของการประเมินคุณค่า ซึ่งมักปรากฏเป็นขั้นตอนสุดท้าย

ปัญหาหลักตรงนี้คือ การปรับดุลระหว่างพลังทางอารมณ์ (หรือ อคติในบางกรณี) กับพลังทางปัญญา ซึ่งผู้วิจารณ์บางคนก็ได้เขียนถึงความยากลำบากในการปรับดุลดังกล่าวนี้ไว้ในบทวิจารณ์ของตนด้วย

อย่างไรก็ตาม การทำงานร่วมกัน —อย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ—ของนักวิชาการต่างสาขา ในโครงการก็ส่งผลอย่างเห็นได้ชัดในบทวิจารณ์ ทั้งในด้านการเรียนรู้ร่วมกัน และการทำความเข้าใจมุมมองของผู้ที่อยู่ต่างสาขา บทวิจารณ์บางบท เช่น "นามธรรมในความเป็นหญิงของพินรี สันต์พิทักษ์" นอกจากจะแสดงความเชี่ยวชาญในองค์ความรู้เฉพาะสาขา ยังแสดงความกลมกลืนอย่างน่าทึ่งของการใช้มุมมองของศิลปะต่างสาขามาอธิบายทั้งพลังทางอารมณ์และพลังทางปัญญาในการชื่นชมงานศิลปะ ทั้งนี้รวมไปถึงทักษะในการใช้ "ภาษาและไวยากรณ์" ที่สมบูรณ์แบบอีกด้วย

แม้ว่าจะมีบทวิจารณ์ไม่มากนักที่ทำได้ถึงขั้นนี้ แต่เมื่ออ่านบทวิจารณ์ทั้งหมดในแต่ละสาขา (ซึ่งเรียงลำดับตามเวลาที่เผยแพร่ เท่าที่จะลำดับได้) จะเห็นได้ถึงลักษณะความคลี่คลายของการเรียนรู้ร่วมกันและการที่ผู้วิจารณ์แต่ละคน นำความรู้มาใช้ทำความเข้าใจงานศิลปะในสาขาของตนและสาขาอื่น สาขาศิลปะการละคร ซึ่งรับรู้กันโดยทั่วไปว่า เป็นประหนึ่งเบ้าหลอมรวมศิลปะสาขาอื่นๆ เข้ามาเป็นวัตถุดิบในการสร้างงานของตน มักจะได้รับคำวิจารณ์จากคนต่างสาขา ซึ่งถือเอาว่า ตนก็มีความรู้ความเข้าใจ "ปัจจัยร่วม" ในการสร้างงานศิลปะประเภทนี้ ในขณะเดียวกัน ผู้สร้างงานละครก็มักจะท้วงติงว่า ผู้วิจารณ์ต่างสาขาไม่เข้าใจแท้จริงในองค์ความรู้และทฤษฎีของการสร้างงานละคร บทวิจารณ์ของสาขาศิลปะการละครที่รวมอยู่ในสรณิพนธ์นี้ (และอีกหลายบทที่มีได้รวมเอาไว้) แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ผู้วิจารณ์ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานสร้างละครด้วยนั้น ได้ใช้การเรียนรู้ร่วมกับผู้รู้ของสาขาอื่น มาเป็นประโยชน์ในการวิจารณ์ผลงานละคร อันเป็นความรู้เฉพาะทางของตน

พลังทางปัญญาในสรณิพนธ์บทวิจารณ์ชุดนี้ จึงขยายขอบเขตกว้างขวางออกไปมากกว่าการให้ความรู้โดยตรงแก่สาธารณชน (ดังที่ปรากฏอยู่ในบทวิจารณ์ดนตรีคลาสสิกจำนวนมาก) การสร้างความเข้าใจงานศิลปะและบริบทของงานศิลปะ รวมทั้งการกระตุ้นให้เกิดการครุ่นคิด พินิจนึกของผู้เขียนและผู้อ่าน บทวิจารณ์ งานศิลปะเหล่านี้ได้ขยายผลกระทบทางปัญญา ออกไปถึงการอธิบายที่เป็นรูปธรรมของความหมายที่แท้จริงของคำว่า "สหสาขา" (inter-disciplinary)

และ "ข้ามสาขา" (cross-disciplinary) ซึ่งเป็นนัยเชิงทฤษฎีที่สำคัญยิ่ง และน่าจะเป็นจุดเริ่มต้นร่วมของการแสวงหาและสร้าง "ทฤษฎีจากแผ่นดินแม่" อันเป็นเป้าหมายทางอุดมคติ ของโครงการที่ปรารถนาจะทำให้เป็นรูปธรรมขึ้นมาในวัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์ของไทย

การวิจารณ์สองทางให้แกกัน : โดดเด่นโดยไม่เดี่ยวดาย

โครงการวิจัย การวิจารณ์ในฐานะพลังทางปัญญาของสังคมร่วมสมัย อันเป็นที่มาของสรณิพนธ์บทวิจารณ์งานศิลปะ ๔ สาขา ชุดนี้ ตั้งสมมุติฐานที่เน้นความสำคัญของการสร้างและพัฒนาศักยภาพของการวิจารณ์ศิลปะด้วยขนบหลายลักษณะ เพื่อจะนำไปสู่การขยายผลถึงพลังทางปัญญาในการวิจารณ์ชีวิตและสังคมของไทย โดยเฉพาะการใช้พลังทางปัญญาในการสร้างองค์ความรู้และทฤษฎีของสังคมไทย สร้างรากฐานของวิจารณ์ญาณขึ้นมาภายในบริบทของวัฒนธรรมในสังคมไทย เป้าหมายของโครงการอาจจะยังไม่บรรลุผลสมบูรณ์ในขั้นสุดท้ายที่วางไว้ ตามที่คณะผู้วิจัยเองได้เสนอไว้ในรายงานของตน แต่ในทัศนะของผู้ที่เป็นฝ่ายรับผลจากงานวิจัย เป้าหมายของโครงการในด้านการพัฒนาศักยภาพทางปัญญาและทางการปฏิบัติงานวิจารณ์ศิลปะนั้นถือได้ว่าเป็นผลสำเร็จอย่างน่าภาคภูมิใจได้ โดยเฉพาะในแง่ของการสร้างนวัตกรรมการวิจัยที่มีผลเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง

บทวิจารณ์ที่เกิดจากการทำงานร่วมกันของคณะผู้วิจัยจากต่างสาขา ซึ่งขัดถึงการพัฒนาศักยภาพและทักษะทางการวิจารณ์ ที่มีใช่เป็นเพียงการร่วมความเห็นและร่วมวิธีการ เฉพาะในช่วงเวลาของการทำงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จเท่านั้น แต่ได้พิสูจน์ถึงความหมายลุ่มลึกของคำว่า "สองทาง" ทั้งในแง่ศิลปะและการวิจารณ์ "การสองทางให้แกกัน" มีความหมายที่แสดงปฏิสัมพันธ์ที่มีความจริงใจแห่งมิตรภาพ และที่จะสืบเนื่องต่อไปอีก ซึ่งเป็นความหมายที่จำเป็นจะต้องสร้างให้เกิดขึ้นในกระบวนการพัฒนาการวิจารณ์ที่อยู่ในขนบหลายลักษณะ

"ศิลปะสองทางให้แกกัน" และ "การวิจารณ์สองทางให้แกกัน" จึงเป็นรากฐานของวัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์ ที่จะสร้างความโดดเด่น โดยไม่เดี่ยวดาย ของพลังปัญญาแห่งสังคมไทย

ภาคผนวก

รายชื่อบทวิจารณ์ของผู้วิจัย

และ

รายชื่อบทวิจารณ์ที่ได้รับการคัดสรร

บทวิจารณ์ของผู้วิจัย

รายการบทวิจารณ์ทั้งหมดที่ตีพิมพ์ แยกตามสาขา เรียงลำดับตามเวลาที่ตีพิมพ์เผยแพร่

วรรณศิลป์

๑. เจตนา นาควัชร ศิษย์ฝรั่งที่วิญญูณยังเป็นไทย : ว่าด้วยรวมเรื่องสั้นภาษาอังกฤษของ ศุภาศิริ สุพรรณเภสัช เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๕๐ (๑๘ ก.พ. ๔๒) หน้า ๓๐-๓๑.
๒. เจตนา นาควัชร ความเบิกบานของอาจารย์ภาษาต่างประเทศ ตอนที่ ๑, ๒, ๓ เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๕๖-๘ (๒๘ ต.ค., ๔ พ.ย., ๑๑ พ.ย. ๔๒) หน้า ๖๒- ๖๓, ๕๙-๖๐, ๖๐-๖๑
๓. อรพินท์ คำสอน ลิตเติลทรี : การสร้างจิตสำนึกอันดีงามให้แก่มนุษย์ในการเข้าใจโลกและธรรมชาติ เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๖๑ (๖ พ.ค. ๔๒) หน้า ๕๗
๔. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ คืนสั่นกลิ้งกามรส : ความรัก ความใคร่ ชีวิตและความตาย ศิลปวัฒนธรรม (พฤษภาคม ๒๕๔๓) หน้า ๑๕๒-๑๕๕.
๕. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ สนามหญ้า : ...มอมมองต่อคนและสังคมยุคใหม่ จากนักเขียนเลือดใหม่ ศรีบูรพา ฉบับนักเขียน (๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓) หน้า ๑๐๓-๑๒๐.
๖. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ บุรีแห่งบรมพุทโธ : เมืองแห่งผู้ตื่นรู้ กรุงเทพธุรกิจ ป. ๑๓ ฉ. ๔๒๐๒ (๑๑ มี.ค. ๔๓) หน้า ๑๘.
๗. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ ใต้เงาตะวัน ... ชีวิตจริงที่มีทั้งด้านทั้งดงามและเงามืด กรุงเทพธุรกิจ ป. ๑๓ ฉ. ๔๒๐๔ (๒๕ มี.ค. ๔๓) หน้า ๑๘.
๘. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ ทะเล จำปี ดนตรี ทราย ...ทุกชีวิตล้วนมีทุกข์ กรุงเทพธุรกิจ ป. ๑๓ (๒๗ พ.ค. ๔๓) หน้า ๑๘.
๙. ชมัยกร แสงกระจ่าง มิติใหม่ศิวาราตรี : จากร้อยแก้วสู่ร้อยกรอง สกูลไทย ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๗๒ (อังคาร ๔ เม.ย. ๒๕๔๓) หน้า ๖๒-๖๓, ๑๑๑.
๑๐. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ แม่จัน สายน้ำที่ผันเปลี่ยน : เมื่อชีวิตและงานประสานเป็นหนึ่งเดียว สกูลไทย ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๖๐ (อังคาร ๑๑ ม.ค. ๒๕๔๓) หน้า ๖๐-๖๑.
๑๑. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ ความไฝฝันของกวีกับยุคสมัย สกูลไทย ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๘๔ (อังคาร ๒๗ มี.ย. ๔๓) หน้า ๒๐-๒๑, ๗๖.
๑๒. อรพินท์ คำสอน ไอ้ อลิช ผู้นำสงสาร ที่ตกเป็นเหยื่อของยาเสพติด สกูลไทย ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๘๐ (อังคาร ๓๐ พ.ค. ๔๓) หน้า ๖๔, ๘๗.
๑๓. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ ความน่าจะเป็น : คลื่นลูกใหม่ของนักเขียนเรื่องสั้นไทย เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๔๓๗ (๑๖ ต.ค. ๔๓) หน้า ๗๐-๗๑.
๑๔. ชมัยกร แสงกระจ่าง วันวารในโลกกว้าง : หนังสือสองมิติ สกูลไทย ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๘๘ (อังคาร ๓ ต.ค. ๔๓) หน้า ๖๒-๖๓.

๑๕. ชัยภัทร แสงกระจ่าง กองทัพมด ภาพสะท้อนมนุษย์ในสายตามด สกulptไทย ป. ๔๖
ฉ. ๒๓๙๑ (อังคาร ๑๕ ส.ค. ๔๓) หน้า ๖๑-๖๒.
๑๖. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ สิงห์สาโท : การค้นพบตัวตนจากรากเหง้าแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่น สกulptไทย
ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๙๖ (อังคาร ๑๕ ก.ย. ๔๓) หน้า ๖๑, ๖๒-๖๓.
๑๗. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ เย็นลมป่า : มอง 'ชวน' ในฐานะ 'นักเขียน' กล้าทานตะวัน ป. ๑
ฉ. ๙ (เม.ย. ๔๔) หน้า ๖๘ - ๗๘
๑๘. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ ขุนเขา ทะเล กริช กรุงเทพฯธุรกิจ (จุดประกายวรรณกรรม)
(๑๒ พ.ค. ๔๔) หน้า ๑๔
๑๙. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ ฉากความตาย ศรีบูรพา ฉบับวันนักเขียน (๕ พ.ค. ๔๔) หน้า
๑๔๖-๑๕๑.

ทัศนศิลป์

๑. กรกช อัดตวิริยะนุภาพ เมื่อกรุงเทพเมืองฟ้าอมรจะกลับมาเป็นนครแห่งศิลปะอีกครั้ง
เนชั่นสุดสัปดาห์ ป.๘ ฉ. ๓๔๕ (๑๔ - ๒๐ มี.ค. ๔๒) หน้า ๕๔.
๒. กรกช อัดตวิริยะนุภาพ ALTER EGO : วิวาทะศิลปินไทย-ยุโรป เนชั่นสุดสัปดาห์
ป.๘ ฉ. ๓๕๒ (๑๐ มี.ค. ๔๒) หน้า ๓๑.
๓. จักรพันธุ์ วิลาสินีกุล นามธรรมในความเป็นหญิงของพินรี สันต์พิทักษ์ เนชั่นสุดสัปดาห์
ป.๘ ฉ. ๓๕๓ (๑๑ มี.ค. ๔๒) หน้า ๒๙.
๔. จักรพันธุ์ วิลาสินีกุล ว่าด้วยการพัฒนาของความสำเร็จย้อนหลัง ๓๙ ปี 'กมล ทัศนาญชลี'
ผู้จัดการรายวัน (๑๐ พ.ค. ๔๒)
๕. ดวงฤทัย เอสนาชาดัง ALTER EGO บทสนทนากับ 'ความเป็นอื่นในตัวเอง' สารคดี
ป. ๑๕ ฉ. ๑๗๐ (เม.ย. ๔๒) หน้า ๑๔๑-๑๔๖.
๖. ดวงฤทัย เอสนาชาดัง สุนทรียรสใหม่จากดินแดนอาทิตย์อุทัย Sharaku : Interpreted
by Japan's Contemporary Artists สกulptไทย ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๕๘ (อังคาร ๒๘
ธ.ค. ๔๒) หน้า ๖๖-๖๗
๗. จักรพันธุ์ วิลาสินีกุล ใครคือ 'จ่าง แซ่ตั้ง' (ตอน ๑,๒) กรุงเทพฯธุรกิจ (จุดประกาย)
ป. ๑๓ ฉ. ๗๐๕, ๗๐๖ (๕ มี.ย., ๑๒ มี.ย. ๒๕๔๓) หน้า ๑๐.
๘. อิทธิพล ตั้งโณลก แนวคิดและหลักการวิจารณ์ทัศนศิลป์ (ตอน ๑,๒) เนชั่นสุดสัปดาห์
ป. ๘ ฉ. ๔๐๖, ๔๐๗ (๑๐ มี.ค., ๒๐ มี.ค. ๒๕๔๓) หน้า ๕๘-๕๙, ๕๒-๕๓.
๙. จักรพันธุ์ วิลาสินีกุล ระหว่างการค้นหาก็กับการค้นพบของชาติชาย ปุยเปี้ย สกulptไทย
ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๖๒ (อังคาร ๒๕ มี.ค. ๒๕๔๓) หน้า ๖๒-๖๓.
๑๐. ปราบดา หยุ่น ยาสุมาสะ โมริมูระ กับ การแปลงตัวสู่ 'กาลไร้นาม กายไร้ชื่อ'
สกulptไทย ป.๔๖ ฉ. ๒๓๘๒ (อังคาร ๑๓ มี.ย. ๒๕๔๓) หน้า ๖๒-๖๓.

๑๑. วันทนี ศิริพัฒนานันทกุล ๘ + ๗ + ๓ + ๑ - ๑ - ๕ ศิลปะในช่วงศตวรรษที่ ๒๐
สกุลไทย ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๗๕ (อังคาร ๒๕ เม.ย. ๒๕๔๓) หน้า ๖๓, ๕๕.
๑๒. กมล เผาสวัสดิ์ จาก Homage to Landscape Painting ถึง Pictorial Statement
ของ นที อุดฤทธิ์ สกุลไทย ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๕๓ (อังคาร ๔ ส.ค. ๒๕๔๓) หน้า ๖๒-๖๓.
๑๓. จักรพันธ์ วิลาสินีกุล จิตรกรรมฝาผนังที่วัดพุทธประทีป: การต่อยอดจากรากเดิม สกุลไทย
ป. ๔๖ ฉ. ๒๔๐๕ (อังคาร ๑๔ ธ.ค. ๒๕๔๓) ๖๔-๖๕.
๑๔. ดวงฤทัย เอสนาชาตัง ทุกข์แห่งปรารถนา การย้อยุดกับความเป็นอนิจจังแห่งชีวิต
สกุลไทย ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๘๖ (อังคาร ๑๑ ก.ค. ๒๕๔๓) ๖๑, ๙๐-๙๑.
๑๕. วันทนี ศิริพัฒนานันทกุล Se7en : Unbearable son of painting สกุลไทย
ป. ๔๗ ฉ. ๒๔๒๕ (อังคาร ๑๐ เม.ย. ๒๕๔๔) ๖๕, ๙๒.
๑๖. จักรพันธ์ วิลาสินีกุล นิทรรศการร้อนๆ มาให้ชิม Survey ของ แกร์ฮาร์ด ริชท์เทอร์
(ตอน ๑-๒) กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย ๓ ก.ย., ๑๐ ก.ย. ๒๕๔๔) ๖, ๖.

ศิลปะการละคร

๑. นฤมล จ้าวสุวรรณ กลับไปสู่ท้องถนน : ว่าด้วยมหรหรรคมละครกลางถนน เนชั่นสุด
สัปดาห์ ป. ๗ ฉ. ๓๔๑ (๑๗ ธ.ค. ๔๑) หน้า ๕๖.
๒. ปาริชาติ จีงวัฒนาภรณ์ เพื่อจะเป็น 'ทางไปสู่วัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์' ตอน ๑, ๒
กรุงเทพธุรกิจ ป. ๑๒ ฉ. ๓๘๕๑ (๑๔ พ.ค. ๔๒) หน้า ๑๒.
๓. ปาริชาติ จีงวัฒนาภรณ์ ฟลามิงโก บาร์ ละครแห่งความปลดเปลื้องและปลดปล่อย
กรุงเทพธุรกิจ ป. ๑๒ ฉ. ๓๘๕๔ (๒๑ ก.ค. ๔๒) หน้า ๑๒.
๔. ปาริชาติ จีงวัฒนาภรณ์ เหลียวหน้าแลหลังผ่าน 'อลหม่านหลังบ้านทรายทอง' : ภาพ
สะท้อนความหน้าขึ้นนอกตรมของวงการบันเทิง กรุงเทพธุรกิจ ป. ๑๒ ฉ. ๔๐๔๖
(๒๑ ต.ค. ๔๒) หน้า ๑๒.
๕. ปาริชาติ จีงวัฒนาภรณ์ จาก 'สิดาหาย' ไปสู่ 'ลุยไฟ' มีอะไรหล่นหายไประหว่างทาง
เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๔๐๕ (๖ มี.ค. ๔๓) หน้า ๕๒-๕๓.
๖. ปาริชาติ จีงวัฒนาภรณ์ โจ หลุยส์ เรียบเตอร์ : ระหว่างศิลปะกับความอยู่รอด สกุลไทย
ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๖๖ (๒๒ ก.พ. ๔๓) หน้า ๖๐-๖๑.
๗. ปาริชาติ จีงวัฒนาภรณ์ ละครสำหรับเด็ก : ความเคลื่อนไหวใหม่ในวงการศึกษ (ตาม
ไปดู วินนี่ เดอะพูห์ สกุลไทย ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๖๕ (๑๔ มี.ค. ๔๓) หน้า ๖๒-
๖๓.
๘. รังสิพันธุ์ แข็งขัน สิ่งใหม่ในระบบเก่า : ข้อคิดเกี่ยวกับละครไทย สกุลไทย ป. ๔๖
ฉ. ๒๓๖๗ (๒๔ ก.พ. ๔๓) หน้า ๖๒-๖๓.

๙. ดิศร The Lost Child ผู้ใหญ่ใจดีกับเด็กหลงทาง กรุงเทพฯธุรกิจ (จุดประกาย) (๑๗ มิ.ย. ๔๓) หน้า ๑๐.
๑๐. กรกช อัดตวิริยะนุภาพ Creeps ละครที่เล่นกับ 'ความจริง' และ 'ความลวง' กรุงเทพฯธุรกิจ (จุดประกาย) (๔ มิ.ย. ๔๔) หน้า ๖.
๑๑. กรกช อัดตวิริยะนุภาพ ละครมีไว้ 'ให้ความบันเทิง' และ 'ให้พูดถึง' กรุงเทพฯธุรกิจ (จุดประกาย) (๑๑ มิ.ย. ๔๔) หน้า ๘.
๑๒. กรกช อัดตวิริยะนุภาพ 'ราชินีแห่งสีสัน' ละครที่ทำให้ 'สีสัน' มีชีวิตขึ้นมาจริง ๆ กรุงเทพฯธุรกิจ (จุดประกาย) (๑๘ มิ.ย. ๔๔) หน้า ๖.
๑๓. ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ ฟาร์มสก : ละครที่มีความเป็นละคร กรุงเทพฯธุรกิจ (จุดประกาย) (๙ ม.ค. ๔๔) หน้า ๖.
๑๔. ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ ละครหุ่นจากโพ้นทะเล ชายเปลือยดีกว่าชายแก่น กรุงเทพฯธุรกิจ (จุดประกาย) (๑๘ ม.ค. ๔๔).
๑๕. ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์ 'บัลลังก์เมฆ : เหมาะท่า คว่าเหลว' 'เหมาะท่า คว่าเหลว : บัลลังก์เมฆ กรุงเทพฯธุรกิจ (จุดประกาย) (๒ ก.ค. ๔๔) หน้า ๖.
๑๖. เจตนา นาควัชร ว่าด้วยความเครียดทางจริยธรรม การทำลายของละครเพลง 'เมืองนิมิตร' กรุงเทพฯธุรกิจ (จุดประกาย) (๑๓ ต.ค. ๔๔) หน้า ๖.

สังคีตศิลป์

๑. เจตนา นาควัชร ประชาธิปไตยในดนตรีการ : การมาเยือนของออร์เฟอุสแชมเบอร์
ออร์เคสตรา (Orpheus Chamber Orchestra) ตอน ๑,๒ เนชั่นสุดสัปดาห์
ป.๗ ฉ. ๓๓๗,๓๓๘ (๑๙ พ.ย., ๒๖ พ.ย. ๔๑) หน้า ๖๐, ๖๐.
๒. เจตนา นาควัชร กลับไปหาดนแบบ : วงดนตรีคอนแชร์โต เคล็น (Concerto Koln) กับ
การค้นเพชรในดม เนชั่นสุดสัปดาห์ ป.๗ ฉ. ๓๓๙ (๓ ธ.ค. ๔๑) หน้า ๔๑.
๓. เจตนา นาควัชร ทางสองแพร่งของ บี.เอส. โอ. : จะไปกับป๊อปหรือจะอยู่กับคลาสสิก
เนชั่นสุดสัปดาห์ ป.๗ ฉ. ๓๔๐ (๑๐ ธ.ค. ๔๑) หน้า ๔๑.
๔. เจตนา นาควัชร โลกาภิวัตน์ของคนกลุ่มน้อย (อีกแล้ว) : การมาเยือนของวงดนตรี
แชมเบอร์แห่งเมืองมันโทวา เนชั่นสุดสัปดาห์ ป.๘ ฉ. ๓๔๓ (๓๑ ธ.ค. ๔๑) หน้า ๕๓-๕๔.
๕. เจตนา นาควัชร ใครไม่ยากเครียดเชิญทางนี้ : เมื่อจอห์น จอร์จิอาติส กลับมาเยือน
เพื่อนเก่า เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๕๕ (๒๕ มี.ค. ๔๒) หน้า ๕๖-๕๗.
๖. เจตนา นาควัชร ใครกันแน่ที่มาจากดินแดนที่ไร้ศรัทธา ศิลป์ : เมื่อเยอรมันยอมสยบ
ท่านเซอร์ชาวอังกฤษ (ตอน ๑,๒) เนชั่นสุดสัปดาห์ ป.๘ ฉ. ๓๗๗, ๓๗๘
(๒๖ ส.ค., ๒ ก.ย.๔๒) หน้า ๖๒, ๖๒-๖๓.

๗. เจตนา นาควัชร เมื่อนักเปียโนเอกปะทะมือบมือถือไทย เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘
ฉ. ๓๗๕ (๔ ก.ย. ๕๒) หน้า ๕๗.
๘. นฤมล จ้าวสุวรรณ ใครว่า 'เป็นไปไม่ได้' : เมื่อดิอิมพอสสิเบิลส์ คืบสู่เวทีการแสดง
เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๕๕ (๑๑ ก.พ. ๒๕๕๒) หน้า ๕๔.
๙. บวรพงศ์ ศุกโสภณ บี.เอส.โอ. แชมเบอร์คอนเสิร์ต : เล่น 'เล่นๆ' กับเบโซเฟนเห็นจะ
ไม่ได้ เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๕๕ (๒๒ เม.ย. ๕๒) หน้า ๕๖-๕๗.
๑๐. บวรพงศ์ ศุกโสภณ เพื่อความอยู่รอดของบี.เอส.โอ.?สืบเนื่องจากคอนเสิร์ต Chinese
Classics เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๖๓ (๒๐ พ.ค. ๕๒) หน้า ๖๐-๖๑.
๑๑. บวรพงศ์ ศุกโสภณ บี.เอส.โอ. ฟันอีกแล้ว ด้วยยาถอนพิษชื่อโมสาร์ท& ไฮเดิน
เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๖๕ (๓ มิ.ย. ๕๒) หน้า ๖๒-๖๓.
๑๒. บวรพงศ์ ศุกโสภณ ซี.ยู. ซิมโฟนีออร์เคสตรา : บุคลิกภาพทางเสียงของวงดนตรี
สมัครเล่น เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๗๒ (๒๒ ก.ค. ๕๒) หน้า ๕๒-๕๓.
๑๓. บวรพงศ์ ศุกโสภณ Colors of Asia หรือ Colors of Hollywood เมื่อภูมิปัญญาตะวันออก
ออกถูกประเมินค่าเกินไป เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๗๔ (๕ ส.ค. ๕๒)
หน้า ๕๑.
๑๔. บวรพงศ์ ศุกโสภณ BSO คืนฟอร์มอีกครั้ง ด้วยเมดอินไทยแลนด์ เนชั่นสุดสัปดาห์
ป. ๘ ฉ. ๓๗๖ (๑๙ ส.ค. ๕๒) ๖๗.
๑๕. บวรพงศ์ ศุกโสภณ ไฮเดินก็คือไฮเดิน โมสาร์ทก็คือโมสาร์ท : บทเรียนจากมิวนิค
แชมเบอร์ ออร์เคสตรา เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๘๑ (๒๓ ก.ย. ๕๒)
หน้า ๖๒.
๑๖. บวรพงศ์ ศุกโสภณ เอียน โจนส์ ผู้แยกศักยภาพของพิณฮาร์พกับผลงานดนตรีชั้น
เยี่ยมที่โลกลิ้ม เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๘๔ (๑๔ ต.ค. ๕๒) หน้า ๕๕.
๑๗. บวรพงศ์ ศุกโสภณ การแสดงเปียโน - ไวโอลิน ที่เกอเธ่ : ความสดใหม่ที่ยังไม่จืดจาง
เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๘๕ (๓๐ ต.ค. ๕๒) หน้า ๖๒.
๑๘. รังสิพันธุ์ แข็งขัน อันเนื่องมาจาก 'ดนตรีไทยอุดมศึกษา' เมื่อวันที่ ๑๖-๑๗ ม.ค. ๕๒
ณ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ.
๓๔๘ (๔ ก.พ. ๕๒) หน้า ๕๘.
๑๙. รังสิพันธุ์ แข็งขัน ดนตรีคลาสสิก: วิจารณ์เพื่อให้เขาได้อยู่บนเวทีต่อไป ผู้จัดการรายวัน
(๒๙ พ.ค. ๕๒) หน้า ๒๒.
๒๐. สิขณันต์เศก ยานเดิม ทัศนา นาควัชร กับไวโอลินคอนแชร์โตของบีโซเฟน
ผู้จัดการรายวัน (๑๑ ส.ค. ๕๒) หน้า ๒๒.
๒๑. สุกัญญา ราชฤทธิ์ คีตดุริยางค์ถวายชัย ผู้จัดการรายวัน (๒๙ ก.ค. ๕๒) หน้า ๑๒.

๒๒. ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์ บทเพลงบรรเลงคู่ของโมสาร์ท จากแฟรงเคิล & อินทอร ถึง Poppen & Kufferath กรุงเทพฯธุรกิจ (๑๖ ก.ย. ๕๒) หน้า ๑๒.
๒๓. ดุสิต พงษ์จรุงศักดิ์ The Glory คอนเสิร์ตรวมพลคนรักดนตรีเพื่อในหลวง กรุงเทพฯธุรกิจ ป. ๑๓ ฉ. ๕๐๘๑ (๒๕ พ.ย. ๕๒) หน้า ๑๐.
๒๔. ดุสิต พงษ์จรุงศักดิ์ เล่าเรื่องชวนหงุดหงิดเมื่อไปฟังคอนเสิร์ต ...' โรม สดริง ควอร์เต็ต' กรุงเทพฯธุรกิจ ป. ๑๓ ฉ. ๕๐๘๓ (๕ ธ.ค. ๕๒) หน้า ๑๐.
๒๕. ดุสิต พงษ์จรุงศักดิ์ ดนตรีร่วมสมัยใน 'ร้านอาหาร' ถึงดนตรีร่วมสมัยใน 'โรงแรม' กรุงเทพฯธุรกิจ ป. ๑๓ ฉ. ๕๐๘๕ (๒๓ ธ.ค. ๕๒) หน้า ๑๐.
๒๖. บวรพงศ์ ศุภโสภณ มัซซิม ปาวิส เรื่องของคนเก่งที่ไม่ค่อยมีเวลา สกุลไทย ป. ๕๖ ฉ. ๒๓๕๕ (๑๔ ธ.ค. ๕๒) หน้า ๖๔-๖๕.
๒๗. เจตนา นาควัชร เมื่อไวโอลินสองไม่เป็นมือรองของใคร : การมาเยือนของบูดาเปสต์ เชมเบอร์ ซิมโฟนี เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๓๙๖ (๓ ม.ค. ๕๓) หน้า ๗๐-๗๑.
๒๘. เจตนา นาควัชร ความพยายามที่น่ายากยิ่ง : Die Winterreise ของ Franz Schubert เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๕๐๑ (๗ ก.พ. ๕๓) หน้า ๗๐-๗๑.
๒๙. เจตนา นาควัชร มือมือถือเหิมเกริมอีกแล้วในรายการคอนเสิร์ต 'เทิดพระเกียรติ นวมินทร์' เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๕๐๒ (๑๔ ก.พ. ๕๓) หน้า ๖๐-๖๑.
๓๐. เจตนา นาควัชร จากศิษย์เก่าด้วยใจรักดี: ว่าด้วยความถดถอยของวงดนตรีจากทูบิงเงิน เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๕๑๒ (๒๐ เม.ย. ๕๓) หน้า ๕๒-๕๓.
๓๑. บวรพงศ์ ศุภโสภณ การแสดงเชมเบอร์ มิวสิก บี.เอส.โอ. เสน่ห์ของซอไวโอลาที่น่าติดตาม กรุงเทพฯธุรกิจ ป. ๘ ฉ. ๕๑๙ (๒๙ พ.ค. ๕๓) หน้า ๖๙.
๓๒. รัชนีพันธ์ แข็งขัน ว่าด้วยวุฒิภาวะของสถาบัน ๒๐ ปีครุศาสตรคอนเสิร์ต เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ ฉ. ๕๐๔ (๒๘ ก.พ. ๕๓) หน้า ๕๒-๕๓.
๓๓. เจตนา นาควัชร ศิลปะสนองคุณ : ว่าด้วยคอนเสิร์ตเพื่อรำลึกถึง ฯพณฯ ปรีดี พนมยงค์ กรุงเทพฯธุรกิจ ป. ๑๓ ฉ. ๕๒๐๒ (๒๕ มี.ค. ๕๓) หน้า ๑๘.
๓๔. ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์ สร้างภูมิคุ้มกันทางดนตรี ก่อนที่อาจจะถูกดูแลจนมากกว่านี้ กรุงเทพฯธุรกิจ ป. ๑๓ ฉ. ๕๑๕๑ (๓ ก.พ. ๕๓) หน้า ๑๒.
๓๕. ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์ คำคืนเหตุการณ์กับบทเพลงของโมสาร์ท กรุงเทพฯธุรกิจ ป. ๑๓ ฉ. ๕๑๗๙ (๒ มี.ค. ๕๓) หน้า ๑๒.
๓๖. ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์ 'ยาซากิ' วาทยากรรับเชิญ บี.เอส.โอ. ไม่เพียงแวะเวียนมาแล้วผ่าน เลยไป กรุงเทพฯธุรกิจ ป. ๑๓ ฉ. ๕๒๒๑ (๑๓ เม.ย. ๕๓) หน้า ๑๒.
๓๗. ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์ เวิลด์ พรีเมียร์ บทเพลง 'ปรีดีคิदानุสรณ์' กรุงเทพฯธุรกิจ ป. ๑๓ ฉ. ๕๒๔๙ (พฤษภาคมที่ ๑๑ พ.ค. ๕๓) หน้า ๑๒.

๓๘. ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์ ฟัง Glory แล้ว อยากให้มีอัลบั้มเฉพาะกิจแนวนี้ออกมาบ่อยๆ
กรุงเทพธุรกิจ ป. ๑๓ ฉ. ๔๒๖๓ (๒๕ พ.ค. ๔๓) หน้า ๑๒.
๓๙. บวรพงศ์ ศุภโสภณ วรรณศิลป์ : ภาษาหนังสือ คีตศิลป์ : ภาษาดนตรี ศิลปะสอง
แขนงที่แยกกันไม่ออก กรุงเทพธุรกิจ ป. ๑๓ ฉ. ๔๒๐๓ (๒๗ มี.ค. ๔๓)
 หน้า ๖.
๔๐. บวรพงศ์ ศุภโสภณ บทเพลงเซมเบอร์มิวสิกของโมสาร์ท 'สื่อสารชีวิตด้วยวิธีการทาง
ภาษาของดนตรี กรุงเทพธุรกิจ ป. ๑๖ ฉ. ๔๒๒๑ (๑๓ เม.ย. ๔๓) หน้า ๑๒.
๔๑. บวรพงศ์ ศุภโสภณ อาจารย์บัลดิณี ช่วยชี้ทางสู่กรุงเวียนนาให้วงทูมึงเจนด้วยเถิด
กรุงเทพธุรกิจ ป. ๑๖ ฉ. ๔๒๒๑ (๑๓ เม.ย. ๒๕๔๓) หน้า ๑๒.
๔๒. ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์ ศิลปะสองทางให้แก่กัน ใน 'แฟนตาเซีย 2000' สกูลไทย
 ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๕๙ (๔ ม.ค. ๔๓) หน้า ๖๒-๖๓.
๔๓. บวรพงศ์ ศุภโสภณ อองซอมส์ คานาซาวา : ปัญหาอยู่ที่วาทยากร สกูลไทย
 ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๕๙ (อังคารที่ ๔ ม.ค. ๒๕๔๓) หน้า ๖๒-๖๓.
๔๔. บวรพงศ์ ศุภโสภณ บูดาเปสต์ เซมเบอร์ ซิมโฟนี วงดนตรีที่ชื่อยังไม่ดัง สกูลไทย
 ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๗๐ (๒๑ มี.ค. ๔๓) หน้า ๖๐-๖๑.
๔๕. รัชนีพันธุ์ แข็งขัน แล้วจะเล่นเพลงไทยให้ใครฟัง สกูลไทย ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๖๔
 (๘ ก.พ. ๔๓) หน้า ๖๔-๖๕.
๔๖. เจตนา นาควัชร ใครว่าเป็นไปไม่ได้... สกีน เทศารักษ์ กับไวโอลินมาราธอน เมื่ออายุ
๗๓ เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๙ ฉ. ๔๒๗ (๗ ส.ค. ๔๓) หน้า ๕๒-๕๓.
๔๗. เจตนา นาควัชร หิมะตกที่เมืองเวนิซ : การกลับมาของวงดนตรีเซมเบอร์แห่งสหภาพ
ยุโรป เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๙ ฉ. ๔๔๖ (๑๔ ธ.ค. ๔๓) หน้า ๕๓.
๔๘. บวรพงศ์ ศุภโสภณ เซมเบอร์มิวสิก โดยกลุ่มเครื่องสาย BSO : ใครจะดูแลเมล็ดพันธุ์แห่ง
เซมเบอร์มิวสิกนี้ เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๙ ฉ. ๔๒๘ (๑๔ ส.ค. ๔๓) หน้า ๕๔.
๔๙. ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์ กาชาดคอนเสิร์ต ภาสกรดีๆ บางอย่างได้หล่นหายไปกับกาลเวลา
กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๖ ก.ค. ๔๓)
๕๐. ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์ ฟัง 'ดนตรีในราชสำนัก' ชวนให้นึกถึง Authentic Performance
กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๒๐ ก.ค. ๔๓)
๕๑. ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์ เมื่อ Quartetto Stradivari ถูก 'ดูดเสียง' ในห้องบอลรูมโรงแรมหรู
กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๓ ส.ค. ๔๓)
๕๒. ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์ จากบาร์ดอทถึงเบโซเฟน ผลงานยอดเยี่ยมของเอ็มเมอร์สัน สตรีง
ควอร์เตต กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๓๑ ส.ค. ๔๓)
๕๓. ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์ ภัทราวุธ พันธุ์พทุชพงษ์ 'ดนตรีกลายเป็นสิ่งจำเป็นของชีวิตคน
ญี่ปุ่น'ไปเสียแล้ว กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๑๔ ก.ย. ๔๓)

๕๕. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ คอนเสิร์ตแบบคลาสสิกๆ ว่าเป็นเพียงคอนเสิร์ตแบบเบิร์ดๆ
กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๒๘ ก.ย. ๔๓)
๕๖. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ Genius & Jealousy อุปรากรชวนหัวที่ยังไม่ลงตัว
กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๑๒ ต.ค. ๔๓)
๕๗. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ จาก 'ลา โบเอม' ถึง 'การบริหารงานวัฒนธรรม'
กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๑๗ ส.ค. ๔๓)
๕๘. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ เอ็ดดูอาโด เฟร์นันเดซ กลับมาพร้อมกับคอนเสิร์ตและมาส
เตอร์คลาส กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๒๖ ต.ค. ๔๓)
๕๙. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ แม็กซิม แวนเกรอฟ การแสดงครั้งแรกในเมืองไทย
กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๙ พ.ย. ๔๓)
๖๐. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ วงดุริยางค์เยาวชนมหาวิทยาลัยศิลปากร คลื่นลูกใหม่ที่กำลังมาแรง
กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๒๙ พ.ย. ๔๓)
๖๑. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ รางวัลชนะเลิศในรอบ ๑๕ ปี ของการแข่งขันเปียโนโซแปง
กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๗ ธ.ค. ๔๓)
๖๒. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ คอนเสิร์ต 'โรแมนติก ฟลุต' ฟังแล้วนอนหลับฝันดี
กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๒๑ ธ.ค. ๔๓)
๖๓. บวรพงศ์ ศุภโสภณ สปิริตนักดนตรีในยุคเศรษฐกิจยังไม่ฟื้น การพลิกวิกฤตให้เป็น
โอกาสของนักดนตรีชาวไทย กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๓๑ ส.ค. ๔๓)
๖๔. บวรพงศ์ ศุภโสภณ ศักยภาพและทิศทางของวงดุริยางค์กองทัพเรือ สืบเนื่องจากกาชาด
คอนเสิร์ต ครั้งที่ ๒๘ กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๑๙ ต.ค. ๔๓)
๖๕. บวรพงศ์ ศุภโสภณ วาทยากรซูเปอร์สตาร์ กับวงออร์เคสตราถึงอาชีพ : ปัญหาที่แก้ไม่
ตก ? กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๒๑ ธ.ค. ๔๓)
๖๖. เจตนา นาควัชร ว่าด้วยบุคลิกภาพทางคีตศิลป์ : ชรินทร์ นันทนาคร ในรายการ 'เพลง
รักดอกไม้บาน' สกุลไทย ป. ๔๖ ฉ. ๒๓๙๕ (๑๒ ก.ย. ๔๓) หน้า ๖๔-
๖๙, ๘๔.
๖๗. กรกช อัดตวิริยะนภาพ สัมมนาการวิจารณ์ดนตรีในเยอรมนี แต่ผู้มีศักยภาพในการวิจารณ์
กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๓ พ.ค. ๔๔)
๖๘. เจตนา นาควัชร มีทนา : ดันทาง ปลายทาง หรือทางตัน ของอุปรากรไทย
กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) ๑ มี.ค. ๔๔).
๖๙. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ อาม่าห์ลกับอาคันตุกะยามวิกาล อุปรากรที่จืดและแจ่ว
กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๑๘ ม.ค. ๔๔).
๗๐. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ ชมชนคนรักและสนใจดนตรีคลาสสิกบนอินเทอร์เน็ต กรุงเทพ-
ธุรกิจ (จุดประกาย) (๑ ก.พ. ๔๔).

๗๑. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ ก่อนถึงวันตัดสิน 'อัลบั้มยอดเยี่ยมดนตรีคลาสสิก' แกรมมีอวอร์ด ครั้งที่ ๔๓ กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๑๕ ก.พ. ๕๕).
๗๒. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ รำลึกถึงอาจารย์กำพร สนิทวงศ์ ณ อยุธยา กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๑ มี.ค. ๕๕).
๗๓. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ ทัศนะของ Normal Lebrecht กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๑๕ มี.ค.๕๕).
๗๔. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ เมื่อกรมศิลปากรเปิดเวทีให้ 'ไทลื้อสด' ไทย ได้แสดง กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๒๕ มี.ค. ๕๕).
๗๕. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ เมื่อวงบี.เอส.โอ. เล่นเพลงของไซคอฟสกี ได้น่าฟังมากที่สุด กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๑๐ พ.ค. ๕๕).
๗๖. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ นคร กิตติอุดม 'ผมชอบดนตรีที่เล่นให้ดูได้' กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๒๑ มี.ย. ๕๕).
๗๗. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ สุปรیتی อังศวานนท์ 'ไม่มีเรื่องลึกลับในการเล่นดนตรี' กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๒๕ พ.ค. ๕๕).
๗๘. บวรพงศ์ ศุภโสภณ เมื่อ 'วงดุริยางค์แห่งชาติ' เริ่มเฟื่อง ทางเลือกของผู้ฟังดนตรีเริ่มฉายแวว กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๒๕ เม.ย. ๕๕).
๗๙. บวรพงศ์ ศุภโสภณ ภาระของวงบี.เอส.โอ กับรายการเพลงที่แสดง กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๓๑ พ.ค. ๕๕).
๘๐. บวรพงศ์ ศุภโสภณ การท้าทายต่อ 'เอโรอิกา ซิมโฟนี' พิสูจน์ศักยภาพวงดุริยางค์แห่งชาติ กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๓ ก.ค.๕๕).
๘๑. เจตนา นาควัชร โอกาสทองของยาจกวงนิพนธ์ทางคีตศิลป์ เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๑๐ ฉ. ๕๗๕ (๕ ก.ค. ๕๕) หน้า ๕๖-๕๗.
๘๒. เจตนา นาควัชร ๕๐ ปี เพ็ญศรี - รพีพร บทเรียนจากยุคทองในอดีต สกูลไทย ป. ๕๗ ฉ. ๒๕๕๔ (๒๒ ส.ค. ๕๕) หน้า ๒๒, ๑๐๙.
๘๓. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ ยิวกับวากเนอร์, แรทเทิลกับวงเบอร์ลินฯ และพาวเวอร์ดิกับเจีย เจอหมิน กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๕ ก.ค. ๕๕) หน้า ๘.
๘๔. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ ร้านค้าปลีกซีดีดนตรีคลาสสิกถึงคราต้องถอยไปตั้งหลัก กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๑๕ ก.ค. ๕๕) หน้า ๘.
๘๕. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ เพลงคลาสสิกยุคโพสต์โมเดิร์นฯ คือดนตรีที่กลับเข้าหาคนฟังมากขึ้น กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๓ ส.ค. ๕๕) หน้า ๘.
๘๖. ดุสิต จรูญพงษ์ศักดิ์ คอนเสิร์ตยามเช้า จากคณะนักร้องประสานเสียงวิทยาลัยเกอรัตัน กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๑๖ ส.ค. ๕๕) หน้า ๘.

๘๗. ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์ ไอแซค สเติร์น ผู้เป็นยิ่งกว่านักดนตรี กรุงเทพมหานคร (จุด
ประกาย) (๒๗ ก.ย. ๕๕) หน้า ๘.
๘๘. บวรพงศ์ ศุภโสภณ ปัญหาของวงศ์วานแห่งชาติ ปัญหาระบบราชการไทย (อีก
แล้ว) กรุงเทพมหานคร (จุดประกาย) (๒๗ ส.ค. ๕๕) หน้า ๘.

บทวิจารณ์คัดสรร

บทนำ

เจตนา นาควัชร. ศิลปะกับการวิจารณ์ส่องทางให้แก่นัก สกulptไทย ปีที่ 46 จ.2354
(อังคารที่ ๗ ธ.ค. ๒๕๕๒) หน้า ๖๖-๖๗

วรรณศิลป์

๑. เจตนา นาควัชร. ศิษย์ฝรั่งที่วิญญานยังเป็นไทย : ว่าด้วยรวมเรื่องสั้นภาษาอังกฤษของศุภาศิริ สุพรรณเภสัช เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ จ. ๓๕๐ (๑๘ ก.พ. ๕๒) หน้า ๓๐-๓๑.
๒. อรพินท์ คำสอน. ลิตเติลทรี : การสร้างจิตสำนึกอันดีงามให้แก่มนุษย์ ในการเข้าใจโลกและธรรมชาติ เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ จ. ๓๖๑ (๖ พ.ค. ๕๒) หน้า ๕๗.
๓. ชัยมัยกร แสงกระจ่าง. มิติใหม่ศิวารাত্রี : จากระยะก้าวสู่ร้อยกรอง สกulptไทย ป. ๕๖ จ. ๒๓๗๒ (๔ เม.ย. ๕๓) หน้า ๖๒-๖๓, ๑๑๑
๔. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. ความใฝ่ฝันของกวีกับยุคสมัย สกulptไทย ป. ๕๖ จ. ๒๓๘๔ (๒๗ มิ.ย. ๕๓) หน้า ๒๐-๒๑, ๗๖.
๕. ชัยมัยกร แสงกระจ่าง. กองทัพมด : ภาพสะท้อนมนุษย์ในสายตามด สกulptไทย ป. ๕๖ จ. ๒๓๘๑ (๑๕ ส.ค. ๕๓) หน้า ๖๑-๖๒.
๖. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. สิงห์สาโท : การค้นพบตัวตนจากรากเหง้าแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่น สกulptไทย ป. ๕๖ จ. ๒๓๘๖ (๑๙ ก.ย. ๕๓) หน้า ๖๑-๖๓.
๗. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. ความน่าจะเป็น : คลื่นลูกใหม่ของนักเขียนเรื่องสั้นไทย เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ จ. ๔๓๗ (๑๖ ต.ค. ๕๓) หน้า ๗๐-๗๑.

ทัศนศิลป์

๑. กรกช อัดตวิริยะนุภาพ ALTER EGO : วิวาทะศิลปินไทย-ยุโรป เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ จ. ๓๕๒ (๑๐ มี.ค. ๕๒) หน้า ๓๑.
๒. ดวงฤทัย เอสนะชาตัง ALTER EGO บทสนทนากับ 'ความเป็นอื่นในตัวเอง' สารคดี ป. ๑๕ จ. ๑๗๐ (เม.ย. ๕๒) หน้า ๑๔๑-๑๔๖.
๓. จักรพันธุ์ วิลาสินีกุล นามธรรมในความเป็นหญิงของพินรี สันต์พิทักษ์ เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ จ. ๓๕๓ (๑๑ มี.ค. ๕๒) หน้า ๒๙.
๔. จักรพันธุ์ วิลาสินีกุล ระหว่างการค้นหากับการค้นพบของชาติชาย ปยุเปีย สกulptไทย ป. ๕๖ จ. ๒๓๖๒ (๒๕ ม.ค. ๕๓) หน้า ๖๒-๖๓.
๕. ปราบดา หยุ่น ยาสุมาสะ โมริมูระ กับการแปลงตัวสู่ 'กาลไร้นาม กายไร้ชื่อ' สกulptไทย ป. ๕๖ จ. ๒๓๗๕ (๑๓ มิ.ย. ๕๓) หน้า ๖๒-๖๓.

๖. วันทนี ศิริพัฒนานันทกุล Se7en : unbearable son of painting สกุลไทย ป. ๔๗
 น. ๒๔๒๕ (๑๐ เม.ย. ๔๔)
๗. จักรพันธ์ วิลาสินีกุล นิทรรศการร้อนๆ มาให้ชิม : Survey ของแกร์ฮาร์ด ริคส์เทอร์
 กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๓ และ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๔) หน้า ๖.

ศิลปะการละคร

๑. ปาริชาติ จีงวัฒนาภรณ์ ฟลามิงโก บาร์ ละครแห่งความปลดปล่อยและปลดปล่อย
 กรุงเทพธุรกิจ ป. ๑๒ น. ๓๘๙๑ (๑๙ พ.ค. ๔๒) หน้า ๑๒.
๒. ปาริชาติ จีงวัฒนาภรณ์ จาก 'สิดาฮาย' ไปสู่ 'ลุยไฟ' มีอะไรหล่นหายไประหว่างทาง
เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ น. ๔๐๕ (๖ มี.ค. ๔๓) หน้า ๕๒-๕๓.
๓. ปาริชาติ จีงวัฒนาภรณ์ ละครสำหรับเด็ก : ความเคลื่อนไหวใหม่ในวงการศึกษ
(ตามไปดูวันนี้ เดอะ พุท์) สกุลไทย ป. ๔๖ น. ๒๓๖๙ (๑๔ มี.ค. ๔๓)
 หน้า ๖๒-๖๓.
๔. รังสิพันธุ์ แข็งขัน สิ่งใหม่ในระบบเก่า : ข้อคิดเกี่ยวกับละครไทย สกุลไทย ป. ๔๖
 น. ๒๓๖๗ (๒๙ ก.พ. ๔๓) หน้า ๖๒-๖๓.
๕. กรกช อัดตวิริยะนุภาพ Creeps ละครที่เล่นกับ 'ความจริง' และ 'ความลวง'
 กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๔ มี.ย. ๔๔) หน้า ๖.
๖. ปาริชาติ จีงวัฒนาภรณ์ 'บัลลังก์เมฆ : เหมาะท่า คว่ำเหลว' 'เหมาะท่า คว่ำเหลว :
บัลลังก์เมฆ' กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๒ ก.ค. ๔๔) หน้า ๖.
๗. เจตนา นาควัชร ว่าด้วยความเครียดทางจริยธรรม การทำทนายของละครเพลง
'เมืองนิมิตร' กรุงเทพธุรกิจ (จุดประกาย) (๑๓ ต.ค. ๔๔) หน้า ๖.

สังคมศิลป์

๑. เจตนา นาควัชร. ประชาธิปไตยในดนตรีการ : การมาเยือนของออร์เฟอุส เซมเบอร์
ออร์เคสตรา Orpheus Chamber Orchestra) เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๗
 น. ๓๓๗, ๓๓๘. (๑๙, ๒๖ พ.ย. ๔๑) ๖๐, ๖๐
๒. นฤมล จ้าวสุวรรณ. ใครว่า 'เป็นไปไม่ได้' เมื่อ 'ดิ อิมพอสซิเบิลส์' คืบสู่เวทีการแสดง
เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ น. ๓๔๔ (๑๑ ก.พ. ๔๒) หน้า ๕๔.
๓. บวรพงศ์ ศุกโสภณ บี.เอส.โอ. เซมเบอร์คอนเสิร์ต : เล่น 'เล่นๆ' กับเบโซเฟน เห็นจะ 'ไม่
ได้' เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ น. ๓๕๕ (๒๒ เม.ย. ๔๒) หน้า ๕๖-๕๗.
๔. บวรพงศ์ ศุกโสภณ Colors of Asia หรือ Colors of Hollywood เมื่อภูมิปัญญา
ตะวันออกถูกประเมินค่าเกินไป เนชั่นสุดสัปดาห์ ป. ๘ น. ๓๗๔ (๕ ส.ค. ๔๒)
 หน้า ๔๑.

